

Питання, що часто виникають у користувачів

FAQ (Frequently Asked Questions)

1. Вводжу номер читацької картки та пароль, але не можу авторизуватися в *Absotheque*.

Якщо Ви не можете авторизуватися в *Absotheque*, перш за все, потрібно звірити номер читацької картки (штрих-код) з пластиковою картою, потім, перед введенням пароля, уважно перевірити розкладку клавіатури, яка Вам потрібна – латиниця чи кирилиця. Зверніть також увагу на наявність великих букв у паролі. Якщо система все ж не сприймає Ваш пароль, зверніться до будь-якого пункту обслуговування ЦНБ для оновлення пароля.

2. Як використовувати символ «*» у пошуку?

Символ «*», який стоїть у пошуковому полі за деякою послідовністю символів, відсікає при пошуку усі символи, що є за «*». Тобто, замість «*» може бути що завгодно (зрозуміло, з того, що є у електронному каталозі). Аналогічно, якщо символ «*» стоїть у пошуковому полі перед деякою послідовністю символів, то у результаті пошуку замість «*» може також бути що завгодно.

Використання символу «*» або двох таких символів дуже допомагає у деяких випадках. Наприклад, Ви шукаєте книгу, автора якої не знаєте, та назву якої пам'ятаєте дуже приблизно – «неприваблива герцогиня» або «некрасива герцогиня». Якщо у простому пошуку задати у пошуковому полі за назвою послідовність символів **герцогиня**, ви отримаєте у результаті пошуку список документів, у назвах яких в будь-якому місці є така послідовність символів. Переглянувши цей список, Ви зрозумієте, що вас цікавить роман Фейхтвангера «Безобразная герцогиня Маргарита Маульташ». Звукити список пошуку можна декількома способами – або уточнити пошук зі ще одним пошуковим запитом за назвою **маргарита маульташ**, або задати у цьому полі повну назву твору. Ще один варіант уточнення пошуку – за автором *Фейхтвангер*.

3. Як шукати книгу, прізвище автора якої я пам'ятаю неточно?

Наприклад, ви не пам'ятаєте, як написати прізвище німецького письменника Фейхтвангера, але вам потрібні його книги. За автором можна шукати декількома способами, але, зручніший – пошук за довідником авторів. Переходимо у цей пошук (меню ліворуч) та вводимо у пошуковому полі послідовність символів **вангер*. У результаті пошуку буде список авторів від Бинсвангера до Фейхтвангера, де ви обираєте потрібного і отримуєте список його книг. Звертаємо вашу увагу на те, що, як написані прізвище та ім'я автора, залежить від мови оригіналу та мови перекладу книги.

4. Якщо не можу знайти документ в електронному каталозі, що можна зробити?

Обсяг електронного каталогу на 1.02.2021 складає **1 млн. 552 тис.** примірників, він постійно поповнюється новими надходженнями та документами з фонду ЦНБ. Але загальний фонд ЦНБ складає **3 млн. 450 тис.** документів.

Може статися, що Ви шукаєте документ, який ще не введений в електронний каталог. Рекомендуємо звернутись до карткових каталогів. Зал карткових каталогів розташований на 9 поверсі ЦНБ, там працюють консультанти, які будуть раді

допомогти Вам у пошуку. До речі, якщо Ви знайдете у картковому каталозі необхідний Вам документ, та замовите його на абонемент або в читальний зал (потрібно буде заповнити паперове замовлення), опис цього документа буде введений в електронний каталог. Таким чином, Ви сприятимете наповненню електронного каталогу актуальними для читачів документами.

Ще є можливість шукати в електронних архівах ЦНБ (див. посилання на банері електронного каталогу ЦНБ), деякі документи (електронні копії) потрапляють туди раніше, ніж в електронний каталог.

5. Для підготовки до семінару мені потрібно ознайомитись з оповіданнями Ганни Барвінок. Я знайшла їх у електронному каталозі, але жодний документ не можу замовити на абонемент.

Твори Г. Барвінок, що є у фонді ЦНБ, видавались у 1889–1927 рр. За правилами обслуговування ЦНБ документи до 1945 р. видання можна замовити лише у читальні зали. Крім того, два з п'яти видань письменниці Барвінок зберігаються у фонді відділу книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів, де особливі правила обслуговування.

Зверніть увагу, що в описі кожного документа Г. Барвінок (виберіть галочкою документ та дивіться інформацію внизу пошукової таблиці) є посилання на повний текст. За цими посиланнями Ви потрапляєте в електронний архів eScriptorium – архів рідкісних видань і рукописів для науки і освіти, де можете переглянути або скачати електронну копію документа.

6. Мені для роботи над магістерською роботою потрібні газети «Утро» та «Южный край» за 1914–1916 рр. Як можна їх отримати?

Всі номери газет «Утро» та «Южный край» оцифровані, вони надаються користувачам в електронному вигляді з будь-якого місця в Інтернет-мережі за посиланнями

<http://karazin.back2news.org/>

<https://libraria.ua/all-titles/group/949/>

Обидва архіви надають можливість не лише переглядати номери газет, а й шукати у тексті газет за пошуковими критеріями.

Багато номерів цих газет є і в електронному архіві eScriptorium

<http://escriptorium.univer.kharkov.ua/handle/1237075002/1282>

<http://escriptorium.univer.kharkov.ua/handle/1237075002/3148>

Оригінали газет після оцифрування законсервовані (зберігаються у особливому режимі) і читачам не видаються.

7. Як створити список літератури для курсової роботи?

Є декілька способів створити список обраної літератури, але найзручніший – використання особистої полиці. Шукайте в електронному каталозі необхідні документи і відправляйте їх на особисту полицю. Потім потрібно увійти в особистий кабінет і друкувати вміст книжкової полиці. Список з'явиться в окремому вікні, з якого його можна копіювати у Word, прибрати всю зайву інформацію та форматувати. Детально дивіться в «Інструкції користувача» розділи «Особистий кабінет користувача» та «Друкування списків літератури із пошуку» за посиланням http://library.univer.kharkov.ua/book/html/instr_opac_user.pdf

8. Як знайти в електронному каталозі лекційні або методичні матеріали в електронному форматі (повні тексти)?

Навчальні та методичні матеріали можна шукати як в електронному каталозі, так і у репозитарії університету за посиланням <http://dspace.univer.kharkov.ua/?locale=uk> (там у розділі Вашого факультету є колекція «Навчальні видання»). В електронному каталозі шукайте, як і інші документи, у простому або розширеному пошуку за автором або за назвою, або у довіднику авторів.

У таблиці результатів пошуку виберіть галочкою документ та дивіться інформацію внизу пошукової таблиці, чи є посилання на повний текст. Якщо є, за цим посиланням Ви потрапите до репозитарію університету eKhNUIR. Ці документи доступні у режимі 24/7 з будь-якого місця в Інтернет.

Але у попередні роки у електронному каталозі розміщувались повні тексти методичних та навчальних матеріалів, які доступні лише у внутрішній університетській мережі (інтранет). Це, як правило, документи 2003-2015 років видання. Знайти їх можна у простому пошуку за рубрикою «Електронная версия для интранет-сети» або за пошуком у довіднику рубрик. Достатньо у пошуковому полі рубрики ввести запит ***интранет***. Потім вибираємо необхідний документ, клікнувши на його назву або на «Повний текст» у його описі, отримуємо документ у форматі pdf.

9. Мені потрібен № 6910 журналу Nature за 2002 рік. Як шукати номер журналу?

У простому пошуку введіть у пошуковому полі назву журналу та оберіть фільтр за типом документа – *Періодичне видання*. Автоматично у системі обираються всі типи документів, клікніть на + та у меню, що розгорнеться, задайте галочкою тип *Періодичне видання*, нижче натисніть кнопку *Шукати*. У таблиці результатів пошуку будуть назви періодичних видань. Оберіть галочкою потрібну назву, внизу таблиці з'явиться інформація про обране видання. Перейдіть на вкладку *Пов'язані описи*, там і будуть всі номери обраного періодичного видання. Прокручіть мишкою список номерів, поки не знайдете потрібний. Натиснув на нього, Ви отримаєте опис обраного номера. Далі його можна замовити на абонемент або у читальний зал.

10. Чи є в електронному каталозі можливість знайти доповідь або статтю зі збірки конференції?

В електронному каталозі ЦНБ немає аналітичного опису наукових статей зі збірників. Виключення – Вісники Харківського національного університету. Але, якщо Ви знайшли за назвою збірку статей або доповідей конференції, приверніть увагу на інформацію про документ. Там може бути посилання на повний текст. Це не повний текст всієї збірки, а лише текст вмісту збірки. Інформація з нього про прізвища авторів та назви статей (доповідей або тез) допоможе користувачу зорієнтуватись, чи потрібна йому ця збірка. Привертаємо увагу, що ці документи (вмісти) можна отримати лише у інтранет-мережі (внутрішній мережі університету).

11. Як шукати Вісники Харківського університету?

Зручніше за все пошук номерів Вісників Харківського університету робити у режимі простого пошуку за назвою та автором. У пошуковому полі назви задаємо **вісник***. У пошуковому полі автора задаємо ***каразін*** та обираємо із розгорнутого меню **Харківський національний університет ім В. Н. Каразіна**. Обидва пошукових запити повинні буди об'єднані логічним **I**.

Далі запускаємо пошук і отримуємо таблицю з назвами серій Вісників на двох сторінках. Обираємо галочкою необхідну серію і в описі документа внизу обираємо

закладку *Пов'язані описи*. Отримаємо список випусків цієї серії, де обираємо потрібний випуск клікнувши мишею.

Далі на екрані з'явиться повний опис випуску цього видання з розподілом його примірників, також може бути посилання на повний текст цього випуску у репозитарії праць вчених університету eKhNUiR (там розміщуються повні тексти Вісників).

Нижче буде опис серії, до якої відноситься цей випуск. Якщо клікнути тут на назву Вісника, то можна отримати список всіх випусків Вісників цієї серії, в якому видно, які з них мають посилання на повний текст.

Ще нижче будуть зв'язані з цим випуском описи статей (аналітичні описи), які зазвичай не мають примірників. Заовляти треба саме випуск. Можна вивести на екран список робіт конкретного автора, які є в електронному каталозі. Для цього достатньо клікнути в описі його статті на прізвище. Якщо потрібен повний бібліографічний опис якоїсь статті, наприклад, для списку літератури, клікніть на її назву.

12. Чи можу я замовити твори українських письменників 20–30 рр. ХХ ст. на абонементі для роботи вдома?

За правилами обслуговування ЦНБ документи, що видані до 1945 р., можна замовити лише у читальні зали. Крім того, деякі з видань цих письменників зберігаються у фонді відділу книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів, де особливі правила обслуговування. Видання, що вийшли пізніше 1945 р., можна замовити та отримати на абонементі наукової та художньої літератури. Але таких видань деяких письменників, наприклад М. Йогансена, лише декілька назв. Рекомендуємо звернутись до електронного архіву eScriptorium – архіву рідкісних видань і рукописів для науки і освіти. У ньому представлені харківські періодичні видання того часу, в яких друкувались твори письменників Розстріляного відродження, рецензії до цих творів та ін. Шукати у цьому випадку необхідно не лише за автором, а, перш за все, за ключовими словами (темами) - потрібно ввести у пошукове поле прізвище автора. Цей повнотекстовий архів працює у режимі 24/7 і надає доступ до документів з будь-якого місця в інтернет-мережі.

Можна також звернутися до інших електронних ресурсів, наприклад, до електронної бібліотеки Культура України (<https://elib.nlu.org.ua/>)